

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zepolya u. 1.
A lap szellemi részétől
minden közlemény intéendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zepolya u. 1.
Hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felzárkások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Évesre — — — — 24 K
Félévesre — — — — 12 K
Negyedévesre — — — — 6 K
Egy hónapra — — — — 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadlat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével minden nap
éleltán 5 órakor.

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 5. szám.

Hétfő, január 8.

Kossuthék és Justhék.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, jan. 8.

Kossuth Ferenc újévi beszéde, amelyben nála szokatlan élességgel róttta meg a Justh-pártnak ugy taktikáját, mint politikáját, nagy kavardást idézett elő a megtámadott testvérfrakcióban. Ez a pártelnöki nyilatkozat igen nagy elvi ellentéteket tárt fel a függetlenségi párt két árnyalata közt, olyanokat, amelyek egyenesen kizárják Kossuthék és Justhék közös alapon való együttműködését és kézzel fogható magyarázatát adják a Berzeviczy kezdeményezte béketárgyalások sikertelenségének, mert hiszen nyilvánvalólag lehetetlen volt a kormánynak végleges békét kötnie oly ellenzékkel, amelynek két csoportja egymással merőben ellenkező álláspontokat foglal el a legfőbb aktuális kérdésekben.

Kossuth súlyos nyilatkozata rendkívül bántja Justhékát, akik a parlamenti rendet teljesen fölforgató akciójuk számára éppen a testvérpárt állítólagos hozzájárulásában kerestek erkölcsi fedezetet. Most aztán kitűnt, hogy a számára nézve is jelentékenyebb Kossuth-párt nem csak közösséget nem vállal az ő törekvéseikkel, de sőt a vezérnek ünnepi alkalommal mondott messzehangzó szavával a legerélyesebben elítéli azokat. Megérték tehát Justhék, hogy a törvényhatóságok és az egész közvélemény fölzudulása után most már legközelebbi atyjokfia, a Kossuth-párt is kikel, még pedig a nagy nyilvánosság előtt, az ő politikai magatartásuk, céljaik és eszközeik ellen.

És mit tesznek ilyen kemény lecke hatása alatt? Nagyon jellemző dolgot, azt tudniillik, hogy tagadják az ellentéteket és vitatják, hogy köztük és a Kossuth-párt közt nem lehetetlenség a meg egyezés. Ez a tagadás eszünkbe juttatja, hogy azokban a vajudásaikban is egynek vallották magukat Kossuth Ferencel, a melyeknek aztán szenzációs következménye Kossuth Ferencnek és hiveinek a függetlenségi anyapártból való kiválása lett. Mostani tagadásuknak is vajmi könnyen lehet ádáz testvérharc a vége és csattanó cáfolata.

De nem szükség a leleplezett ellentéteknek nyílt ellenségeskedésekben való kitörését megvárni, ma is holtbizonyos az ellentétek megléte, mert hiszen a legilletékesebb tényező, az egyik fél vezére és képviselője állapítja meg ezt. Hogyan lehetne Kossuthék és Justhék közt egyetértés, mikor Kossuth Ferenc ország-világ előtt azt mondja és bizonyítja, hogy nincs?

Érzik ezt az elemi igazságot Justhék

is és abban az állításban keresnek mendedéket, hogy a köztük és Kossuthék közt levő ellentétek nem áthidalhatatlanok. De igenis, azok. Hiába hivatkoznak egy régi, a Kossuth-párttal folytatott közös értekezésük idején állítólag a Kossuth hozzájárulásával kiadott kommunikére, amely nem adta föl a meg egyezés reményét: most a legauthenticusabb forrás, maga Kossuth fejti ki a két párt között tátongó, lehető legmerevebb ellentéteket.

Justhék szövetkeztek a radikális, nemzetközi, „a hazát nem ismerő” elemekkel. Kossuth a legerélyesebben megrójjja ezt a lépést, a függetlenségi eszme veszedelmét látja benne, mert szerinte a függetlenségi törekvések alapelve mindig a magyar nemzet történelmi jogainak, a magyarság történelmi hivatásának a megővése volt s ezt a szent érdeket veszélyezteteti Justhék szerencsétlen szövetkezése. Lehet-e politikai pártok között ennél nagyobb ellentét? Képzhető-e áthidalás a nemzetközi demagógia és a hazafiság között? Lehet-e tisztességes produktív meg egyezés, együttműködés oly pártok közt, amelyek ennyire homlokegyenest ellenkező világnézetet vallanak?

Justhék a véderővita folyamán a választójogi reform érdekében indítanak parlamenti forradalomszerű mozgalmat, követelvén a munkarend teljes fölforgatását is. Kossuth Ferenc hevesen tiltakozik a küzdelem céljának és tervének illetlen megváltoztatása ellen és komor hangon inti Justhékát az ebből eredhető veszedelmre, aminőt már a bankkérdésben is okozott a hasonló balkezes taktika. Ezt nevezzük-e vajjon áthidalható ellentétek?

Justhék pártprogramjának sarka a radikális szavazati jog, ezt akarják kicsikarni minden áron, ezt akarják rátukmálni nem csak a többségre, hanem a kisebbség más fölfogású pártjaira is, valamint az egész törvényhozásra is. De éppen ezzel a törekvéssel szögezi szembe Kossuth azt a köteleltséget, hogy a magyarság történelmi jogát, vezető helyzetét föltétlenül meg kell óvni a választójogi reform megalkotásában. Kossuthék és Justhék között tehát a legfőbb aktuális kérdésekre oly tökéletesen áthidalhatatlan az ellentét, hogy közös alapon való együttműködésük politikai és erkölcsi szempontból egyaránt lehetetlenség.

A genfi egyezmény. A hivatalos lap közli a m. kir. miniszteriumnak a hadrakelt seregek sebesültjei és betegei sorsának javítása végett Genfben kötött s az 1911. évi XX. törvény-cikkbe iktatott egyezményeket illető változás tárgyában 7436/1911. M. E. szám alatt kibocsájtott rendeletét.

Bogdán Zsivko beszámolója.

— január 8.

Mint Törökbeeséről jelentik, most pénteken kereste fel dr. Bogdán Zsivkó a törökbeesei kerület munkapárti országgyűlési képviselője választóit, a választókerülete központján Törökbeesen, avégből, hogy a kormány és munkapártnak eddigi ténykedéséről és a legközelebbi jövő terveiről választóit tájékoztassa és az utóbbiakkal fennálló szívélyes kapcsolatot fenntartsa.

A képviselőt, aki Kikindáról ment Törökbeesére s Nagyikindáról számos barátja kísérte el, a törökbeesei vasuti állomáson ünnepélyesen fogadták, ahonnan is Aracs községébe vonult elsőbben.

A községháza nagytermét már zsufolásig megtöltötte az ottani és kerületbeli választóknak nagy serege, mely közszere tetben álló képviselőjét riadó éljenzéssel fogadta. Vlaskalics Milán jegyző rövid üdvözlő beszédére dr. Bogdán lépett az emelvényre s megtartotta beszámolóját, melyben részletesen kifejtette az obstrukció káros következményeit és a kormány által tervbe vett nagy horderejű reformtervekre való bénító hatását. Majd ismertette a kormánynak és munkapártnak a legközelebbi jövőre vonatkozó munkaprogramját, erősen hangoztatva azt, hogy amennyiben az ellenzék további kerékkötő magatartását folytatni akarná, a munkapárt s ennek vezetősége el van tőkélve arra, hogy a többségi elvnek minden rendelkezésre álló, törvényes eszközzel feltétlenül érvényt szerezzen. A nagy tetszéssel és szünni nem akaró éljenzéssel fogadott beszámoló beszéd elhangzása után

dr. Bogdán Zsivkó országgyűlési képviselő Aracs községben és Törökbeesen számos látogatást tett s este 8 órakor megjelent a tiszteletére a kaszinó helyiségeiben rendezett banketten, ahol is lelkes és tüntető ovációknak volt központja. Ott voltak Boberity Vlada újonnan kinevezett catarói püspök, báró dr. Csávossy Ignác főbíró, Ambrus Artur plébános, Grézlo János kir. tanfelügyelő, Breitkopf Kálmán községi jegyző, Rankovits István, Chován Kálmán főmérnök, Istvánffy István kir. közjegyző, Vlaskalics Milán, Bossány Béla, Firigyházky Mihály, dr. Samek Gusztáv ügyvéd, Garai igazgató és még sokan Törökbeese és Aracs községek, nemkülönben a kerületbeli községek előkelőségeiből.

A lakoma során az első felköszöntőt Ambrus Artur r. kat. plébános mondotta, aki lelkes beszédében üdvözölte a kerületnek közszeretben álló képviselőjét.

Nyomban utána dr. Bogdán tartott nagyobb szabású beszédet, melyben választóit a kormányhoz és párthoz való hű ragaszkodásra buzdította, bővebben foglalkozott a politikai helyzettel s végül meghatottan köszönetet mond a tüntető szíves fogadtatásért.

Grézlo János kir. tanfelügyelő a kormányelnökre mondott lendületes pohárköszöntőt s indítványozta, hogy az egybegyűlt ünneplő közönség táviratilag üdvözölje őt és a pártelnököt. Beszéltek még Boberity püspök, dr. Kánitz ügyvéd és

még sokan mások is, akik lelkes hangulatban ünnepelték képviselőjüket. Nagy hatást keltett Rankovits Istvánnak mint házigazdának (a kaszinó elnökének) meleg hangú felköszöntője, aki dr. Bogdán Zsivkónak ellenjelöltje volt.

A társaság emelkedett hangulatban reggelig, a vonat indulásáig együtt mulatott szeretett képviselőjével, akit a vasuti állomáshoz is kikísértek.

Az inasotthonról.

Nagybecskerek, jan. 8.

A temesvári ipar- és kereskedelmi kamara egyik múlt évi közgyűlésén elhatározta, hogy a városoknak eddig nyújtott tanácsköltségeket a jövőben meg fogja vonni és az így megtakarított összegeket inas-otthonok létesítésére, illetőleg segélyezésére fogja fordítani. Nem helyeselt mindenben a kamara határozatát, mert nem tartom indokoltnak azt, hogy oly városról, melynek inas-otthona nincsen, a segélyt megvonja azért, hogy más város inas-otthonát támogassa. A városok és ezek között Nagybecskerek, joggal elvárhatják a kamarától, hogy a Torontáltól befolyó nagymérvű hozzájárulásokért, ha nem is megfelelő, de némi ellenszolgáltatást nyújtson. A kamara fenti határozata folytán érlelődött meg bennem az eszme, hogy egy a közművelődési egyesület mint a tanácsköltségek felügyelő bizottságában egy városunkban létesítendő inas-otthon eszméjét megpendítem. Az eszmét mindkét testület helyesléssel fogadta és az ügyben eddig történtek azon kedvező reményre jogosítottak, hogy a tervbe vett otthon már a közel jövőben városunkban létesülni is fog.

Igaz fájdalomra, a kultúra minden igaz barátjának, minden városnak fejlődését és haladását szíven hordó polgár fájdalomra azonban a kérdés annyira helytelen irányba terelődött, hogy városunk iparosai és kereskedői ezentúl is fogják a kamarai járulékokat fizetni, a kamara azonban Nagybecskereknek, a vármegye székhelyének semmiféle rekompenciát nyújtani nem fog, városunk egy életképes fontos kulturintézménytől elesni fog.

A múlt hóban körünkben tartózkodott a kamara titkára, kinek nyilatkozata szerint Temesvár után elsősorban Nagybecskerek városa volt kiszemelve arra, hogy abban inas-otthon létesüljön. Mi történt azonban? Tóth Ferenc ur a kamarai ülésen a nagybecskereki iparosok azon véleményét tolmácsolta, hogy nekik inas-otthon nem kell. Mint minden újítás, úgy az inas-otthon ügye is bizonyos körökben nem csak ellenszenvre, hanem ellenzékre talál. Ezen körülmény azonban a helyes, az életrevaló eszme ellen semmi bizonyít. Szavaztassa meg Tóth ur az iparosokat, hogy akarják-e az inasiskolát, meg fog róla győződni, hogy az inas-otthon ellenzői az iskolának is ellenzői lesznek. Azért vannak jobb belátással bíró, magasabb színvonalon álló iparosok, amilyenek Tóth Ferenc urat is ismerem, kiknek ilyen maradi áramlatok ellen még népszerűségük, mandátumuk árán is sikra kellene szállni. Nem csak városunkban, hanem ország-szerte szervezik az inas-otthonokat, az iparosok helyzete az egyes városban úgy hasonlít, mint egyik tojás a másikhoz, nem ismerem rá példát, hogy valahol maguk az iparosok ezen intézmény létesítését vétőjogukkal megakadályozták volna. Miről van tulajdonképpen szó? Létesülne egy konvikta, melyben elhelyeznének egyelőre 50-60 oly inast, kiknek gazdájuk lakást és élelmet nem adhat, kiknek szülői örömmel üdvözlőnek azt, ha gyermekeik a szülői házat pótló kellő nevelésben részesülnek. Ily fiúk nem azok műhelyből kerülőnek ki, kiknek az inasra a nap minden szakában szükségük van. Joggal kérdezhajjuk, miért akadályozzák meg Tóth ur és mandatarusai az inas-otthon létesítését, melyet a több tanácsal dolgozó iparosok, műiparosok, kereskedők örömmel üdvözlőnének? Nagybecskereken körülbelül 600 inas van. Természetesen tartom azt, hogy a konviktusba csak oly inasok fognak felvétetni, kik a konviktus szabályzatainak megfelelően képesek. Minden iparos inasának szülőivel vagy gyámjával szerződik, azon iparosnak, ki konviktusbeli inast nem akar tartani vagy nem tarthat, jogában áll azt

szereződésileg kikötnie. A létesítendő otthon az iparosok szabadságát tehát semmi-lyen sem fogja korlátozni.

Tóth ur csak az iparosok egy részének, mondjuk tulnyomó többségének véleményét tolmácsolta, azt azonban el fogja ismerni, hogy az a tekintélyes iparos kisebbség és a kereskedői osztály nem szenvedhet egyes kisiparosok indokolatlan aggodalmi miatt. Ha a kamara bármely városnak iparosait meg fogja kérdezni, az esetben a kisiparosok nagy részétől a nagybecskerekihez hasonló választ fog nyerni. Ezen válasz azonban nem indokolja a kamara határozatát, mely szerint Nagybecskereket az inas-otthon dolgában egészen eljette. Tóth ur indokolásainak figyelembe vétele mellett az inas-otthon létesítése sehol sem jogosult.

Az elmondottak folytán ez uton arra kérem az illetékes tényezőket, hogy az ügyet ne ejtsék el. E kérdéshez azoknak az iparosoknak és kereskedőknek is van szavuk, kik a szóban levő intézményt örömmel üdvözlőnek. Kívánatosnak tartom, hogy azok is tanácskozzanak és az üdvös intézmény létesítése céljából minden lehetőt elkövessenek.

Bányai Jakab.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A közg. bizottság ülése Torontál vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével ülést tartott, amelyről holnapi lapunkban számolunk be részletesen.

Eljegyzés. Reitter Emil a Kőbányai söröződe részvénytársaság főtisztviselője eljegyezte Strasser Erika kisasszonyt, Strasser Jakab polgártársunk leányát.

Kelemen Zoltán aradi honvédhuszárhadnagy Kelemen Gábor nagybecskereki megyei tisztviselő fia eljegyezte özv. báró Wasmer Antalné születtét esikrákossi Fodor Mariskát Aradon.

Uj ügyészi megbízott. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Bányai Gyula törökbecsei kir. járásbírói jegyzőt a törökbecsei járásbírói mellett alkalmazott ügyészi megbízott állandó helyettesévé rendelte ki.

Elhunyt jegyző. Torontál vármegye jegyzői karát ismét gyász érte. Mint ugyan is részvételt vesszük a hirt, egyik kiválóan érdemes munkás tagja Kvatsák Nándor felsőeleméri községi jegyző ma délelőtt fél 12 órakor Felsőeleméren meghalt. Az elhunytat java férfikorában ragadta el a halál, mert mindössze csak 46 esztendő volt. Közel 20 esztendeig munkálkodott mint jegyző Torontál vármegyében és pedig 1895 óta 3 évig Ittvarnok és Rogendorf községekben, 1898 óta pedig Felsőeleméren. Mindkét község sokat köszönhet Kvatsák Nándor buzgó munkásságának s halála nem csak Felsőeleméren, de szélesebb körökben is a legélesebb részvételt kelti. Az elhunytat tüdővész sorvasztotta s ez okozta halálát. Tagja volt a vármegyei törvényhatósági bizottságnak is. Temetése holnapután délelőtt 11 órakor lesz Felsőeleméren.

Alapítvány a hírlapírók nyugdíjintézetének. Csekonic Gyula gróf, a Magyar Lovar-egyesület igazgatósága nevében arról értesítette a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézet elnökségét, hogy a Lovar-egyesület a nyugdíjintézet fennállásának harminec éves jubileuma alkalmából négyezer koronával az intézet alapítóinak sorába lép. A Nyugdíjintézet elnöksége ezen az uton is halás köszönését fejezi ki az adományozónak alapítványáért.

A szabad liceumból. A közbejött karácsonyi ünnepek miatt csaknem három heti szünet után tegnap ismét volt szabad

liceum. Ez alkalommal Pert Mihály a felső kereskedelmi iskola agilis és kémikus tanára tartott előadást „Az eszünk, iszunk” címmel. A közérdeklő témán színesen, érdekesen, sok tekintetben egészen új oldalról világítva tárt az előadó a hallgatóság elé, amely mindvégig nagy élvezettel hallgatta a sok tanulságot nyújtó előadást. A szép számmal megjelent közönség zajos éljenzéssel honorálta az érdemes előadó nagy tudására valló hasznos előadását.

A megyei állandó bíráló választmány ülése. A megyei állandó bíráló választmány nem holnap délelőtt, hanem január 14-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja ülését a vármegyházán.

Gyermektanulmányi értekezlet. A Torontál vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület gyermektanulmányi szakosztálya ez idei programjába nyilvános szülői értekezletek tartását vette fel, hogy ott népszerű nevelési kérdések tárgyalása által felkeltse a szülők érdeklődését az egyszerű nevelési eszmék iránt és így közelebbi kontaktusba hozza egymással az iskolát és a szülői házat. Az első nyilvános értekezlet tegnapelőtt délután volt a polg. és felső kereskedelmi iskola disztermében, amelyen dr. Vincze Erő m. főjegyző, a kulturegyesület igazgatója, a helybeli tantestület tagjai és az érdeklődő szülők nagy számban jelentek meg.

Az értekezleten a gyermektanulmányi szakosztály elnöke Grézo János kir. tanfelügyelő elnököl, aki megnyitójában lelkes szép szavakban vázolta a nyilvános gyermektanulmányi értekezletek nagy fontosságát, amelyek alkalmasint adnak a szülőknek, hogy megismerkedjenek a legfontosabb nevelési elvekkkel, amelyek az iskolát és a szülői házat közösen érdeklik.

Az élénk térszettel fogadott megnyitót után dr. Fialowszky Béla törvénytudományi orvos tartott előadást „A gyermekek idegességéről”. Az előadó behatóan fejtegette az idegesség lényegét, annak különféle megnyilvánulásait, keletkezését, fejlődését és okait és utmutatást adott arra nézve, miként kell a fiatal nemzedéket megóvni modern társadalmunk ezen betegségeitől. A nagy helyesléssel fogadott előadással kapcsolatosan Szegefüné Gopcsa Róza szólalt fel az ovodai ünnepélyek, Bányai Jakab igazgató pedig a félnapos tanítás érdekében.

Ezután Messinger Karolin igazgatónő tartott igen érdekes és tanulságos előadást „A gyermekek képzelő erejéről”. A gyermek sok megszívlelendő utmutatást tartalmazott a szülők részére, hogy miként tereljék a gyermek ezen lelki tehetségét a helyes irányba. Az előadást a hallgatóság zajos tapsal tüntette ki, majd pedig az elnökölő kir. tanfelügyelő köszönetet mondván mindkét előadónak tartalmas előadásukért, egyben felkérte a jelen volt szülőket, hogy az ezekből leszűrt tanulságokat haszonnal alkalmazzák gyermekeik nevelésében. Ezzel az értekezlet véget ért.

A jótékony nőegylet estelye. A nagybecskereki jótékony nőegylet január hó 13-án tartandó színházi estelye iránt ezideig igazán szokatlanul nagy az érdeklődés. A jegyek már elővételben is majdnem mind elkeltek és igen sok előjegyzés történt még vidékről is, úgy hogy az érdeklődő közönségnek nagy része már nem kapott jegyet. Ez a körülmény arra indította a rendezőseget — egyetértve az első előadásból kimaradt közönség véleményével — hogy az első előadást követőleg egy hét múlva megismétli a színházi eladást és pedig ezuttal már rendes színházi helyrak mellett. Egyébként a próbák már több mint egy hete rendszeresen folynak a színházban és szereplők már is a legjobban állják a helyüket. A rendezőség élén Mihálovics Ödön nével mindent elkövet az est sikerének érdekében. A szindarabnak Rákosi és Guthi „A sasok” című vigjátékának, melyet Daniél Ferenc, a nőegyleti mükedvelő előadások hivatásos, kitünő rendezője tanít be, a szereposztása a következő: Förray Gábor, műépítész Domba Szilárd, Lenke, a neje Grünbaum Frigyesné, Sas Ferenc, Mayer Jenő, Sas Viktor Bielek Vilmos, Sas Barnabás Hegedűs János, Bukics Julián Kemény Emil, Tüskés Bujkovszky Gusztáv, Lányi Reitter Oszkár, Kádár Léczfalvi Gyárfás Oszkár, Balla Fülöp Kéler Béla, Mari szobalány Várady Ibolyka, Maxi Gáspár Ernő, hordár *. Történik napjainkban Budapesten.

— **Az inasotthon köréből.** A nagybecskereki inasotthon mint a múltban úgy a folyó tanévben is folytatja áldásos működését. Az otthon vezetésével a tanügyi hatóság az otthon eddigi vezetőjét, *Bányai Jakab* áll. el. isk. igazgatót bizta meg. A tegnapi összejövetel alkalmával az otthon vezetője az ifjúságot egymás iránti szeretetre, kölcsönös megbeszülésre, hazaszereztetére, különösen a szűkebb körű háza, a szülőhely intézményei iránti tiszteletre serkentette. Lelkes szavakban eléjük tárta a jövő képét, hogy e város iparának, kereskedelmének felvirágoztatására ők mint a város jövőbeli iparosai, kereskedői lesznek hivatva. Mély esőndben hallgatta az ifjúság a szívhez szóló szavakat. A vezető szavai után *Tarkó János* áll. tanító népszerű előadást tartott a közlekedési eszközökről. A rövid idő keretén belül a derék népnevelő úgy a szárazföldi mint a vízi utakról az ifjúság felfogási képességéhez mért előadásában elmondotta mindazt, amit e kitűzött tárgyról elmondani lehetett, egyúttal megadta hallgatóinak az utmutatást, hogy ilyen és ehhez hasonló szakirányú kérdésekkel foglalkozó könyveket olvassanak. Az ifjúság úgy az otthon vezetőjének beszédét min táz előadót zajos éljenekkel jutalmazták.

— **Iparengedélyek.** A legutóbb tartott iparhatósági ülésen a következők kaptak iparengedélyt: *Borál Bernhard* Leon tojásbeviteli és eladási üzletre, *Lukits Lyubomir* gyertyagyártásra, *Budimacz Miklósné* kalapos üzletre, *Wéber Sándor* liszt, só, hüvelyes vetemény és aprított fa eladására, *Pafkor Döme* könyvvarusításra és *Klimovszky Antalné* Moczik Karolin rövidáru, csipke- és pamutvarusításra.

— **Délutáni szórakozás.** Az Apolló Bioskop igazgatóságától értesülünk, hogy ezertul minden új műsort az első napon délután is elő fog adatni és pedig fél 7 órai kezdettel. Így minden kedden és pénteken d. u. fél 7 órakor is tart előadást. Ezen elhatározásra az indította az igazgatóságot, hogy mindazoknak, akik különböző okoknál fogva az esteli előadásokra nem mehetnek el, módot nyújtson ezáltal minden új műsort megnézhetni. Tekintve azt, hogy az Apolló igazgatósága nem kimélve semmiféle áldozatot, most gyors egymásutánra lekötötte bemutatásra a mai modern kinematográfia legkiválóbb remekeit, alkalmat kíván ezen rendszeres délutáni előadásokkal nyújtani *mindenkinek*, hogy megismerje a lehozandó csodaszép, felvételi slágerképeket, amelyek az egész világot óriási hatással járják be. Felhívjuk tehát a nagyérdemű közönség figyelmét a délutáni előadásokra, amelyekkel az igazgatóság mindenkinek igényeit ki fogja elégíteni.

— **Rejtélyes lövés.** *Grünbaum* Frigyes helybeli nagykereskedő lakásának a gimnázium utcára nyíló szalon ablakán szombat este 6 óra tájban ismeretlen tettes belőtt. A család este 7 órakor hazatérve csak annyit vett észre, hogy a szalon szőnyegen üvegszilánkok vannak, úgy hogy azt hitték, hogy csak valami csekély üvegtárgy törött össze és nem tulajdonítottak semmi különösebb fontosságot az esetnek. Reggel azonban azt látták, hogy az ablaküveg keresztül van löve s a szőnyegen egy revolvergolyó feküdt, amely a szőnyeget egy jókora darabon ki is égette. Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, amely most nyomoz a rejtélyes lövés dolgában.

— **Országos vásárok.** A nagybecskereki rendőrkapitányságot különböző helyekről értesítették az ott megtartandó országos vásárokról. Így Versezen folyó évi január hó 26., 27., 28. és 29-én, Nagylakon (Csanádmege) január hó 13., 14. és 15-én és Karánsebesen pedig január 25., 26. és 27-én tartatik meg az országos vásár, amelyre felhajthatók a szabályszerű igazolvánnyal ellátott állatok.

— **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** Ezzel a fontos kérdéssel foglalkozik egy népszerű brosur, amelyet *Guttman H. dr.*, a Finsen-intézet főorvosa írt. Ebben a füzetben egészen új utakat találunk a tüdőbajok ellen való küzdelemre. Hogy mindenkinek, aki tüdő-, nyak- vagy gégefőbetegségben

szennved, lehetségessé tegyük ennek az illusztrált könyvnek a megszerzését, teljesen ingyen és bérmentesen küldjük el minden betegnek. Csak egy levelezőlapot kell érte írni a Puhlmann és Co. cégnek, Berlin 951. Müggelstrasse 25.

Negyven esztendő.

1872 — 1912.

Felhívás előfizetésre.

Ez év április havában lesz *negyvenedik évfordulója* annak, hogy a „Torontál” megindult.

Negyven esztendeje immár, hogy a „Torontál” e vármegyében ernyedetlen kitartással, fáradságot nem ismerő buzgalommal és lelkesedéssel szolgálja a közéletet.

Ezt a *negyven esztendős* hosszú utat lapunk életében mindvégig a szabadelvű haladásért való munkásság minden nemes és jóra való törekvés támogatása, az igaz ügynek szolgálata jelzi.

Negyven esztendőn keresztül egy per-cig sem tértünk le arról az utról, amelyet a magyar sajtó nemes tradíciói megjelöltek s tisztességgel, komolysággal, a viszonyok kívánta körültekintéssel szolgáltunk úgy az ország mint a vármegye közügyeit minden téren s legjobb képességeink szerint igyekeztünk ezeknek hű tükre lenni.

E mellett minden erőnkkel azon igyekeztünk, hogy *úgy az országos mint a vármegyei eseményeket gyorsan, frissen, érdekesen, de mindig az igazsághoz hűven közvetítsük olvasóinkkal* s mindenkinek idejekorán kellő tájékozottsága legyen az eseményekről. Hírszolgálatunk mindent felölelt s részletesen vagy röviden, amint azt az események megkívánták, *minden eseményről értesülést szerezhettek lapunkban olvasóink.*

Most a negyven esztendős évfordulón fokozott igyekezettel szolgáljuk tovább a közönséget, de kell, hogy munkánkban a vármegye közönsége is fokozottabb mértékben támogasson bennünket.

A „Torontál” a vármegye egyetlen politikai napilapja, az egyetlen lap, amelyből a vármegye közönsége, a vármegyében történő eseményekről gyors és hiteles értesülést szerezhet s így a vármegye közönségének érdeke, hogy lapunkat olvassa, hogy az országos eseményeken kívül, különösen a vármegyei eseményekről tudomása legyen.

Azt hisszük, hogy Torontálvármegye közönsége méltányolni tudja lapunk negyven esztendős munkáját s előfizetésével támogatni fog bennünket, hogy feladatainknak, hivatásunknak a jövőben még fokozottabb mértékben megfelelhessünk.

Nagybecskerek, 1912. január 1.

A „Torontál” szerkesztősége.

*

A „Torontál” előfizetési árai:

Egész évre 24 kor.

Fél évre 12 kor.

Negyed évre 6 kor.

Egy hónapra 2 kor.

Az előfizetési összegek postautalványon lapunk kiadóhivatalához (Nagybecskerek, Pleitz Fer. Pál céghez) küldendők.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Irodalom, művészet.

* **Koczián és Eisner hangversenye.** Szombaton este igazán minden tekintetben elsőrangú művészi eseményben volt része Nagybecskerek közönségének. Két fiatal, de már világszerte ismert művész: *Koczián* Jarosláv és *Eisner* Morris hangversenyzett a kaszinóban s hangversenyükre olyan nagyszámu és előkelő közönség gyűlt össze, amelyet csak igazán nagy művészi eseményeknél láthatni nálunk. Természetes dolog, hogy ezt az érdeklődést a két művész mindenképpen ki is érdemelte s olyan művészi játékot nyújtottak, amelyvel valósággal elragadták a hallgatókat. A zongorista Eisner rendkívüli zenei tudásával és bámulatos technikájával bilincselte le a közönséget, míg a hegedűs Kocziánnál lelkes, szenvedélyes temperamentumu játéka és gyémánt tiszta zenei megérzése ragad el. Kocziánnak különösen érzésszerű, gyönyörű pianói ejtenek bámulatba, míg Eisner a kifejezés alaposágában és annak könnyen megérthető interpretálásában elsőrangú. A kitünően összeállított műsor legkiemelkedőbb pontjai Eisnernek s szóló játéka és Liszt 13-ik rapsodiája, továbbá Kocziánnak Bach „Audanté”-je, azonkívül saját szerzeménye a „Tavaszi himnus” és végül „Faust fantáziá”-ja voltak. A két művész előadását nálunk még alig tapasztalt lelkesedéssel és ovációval kísérte a közönség. Az egyes szebb részek után felállva tapsoltak és éljeneztek az emberek. Mi sem igazolja jobban a művészeknek a közönségre tett hatását, mint az, hogy a műsor után még mindig helyén maradt a hallgatóság és viharzó tapsal hívták ki a művészeket egy „kis ráadás”-ra. A hangverseny tehát minden tekintetben a legjobban sikerült, rendezéséért *Almássy Elek* könyvkereskedőt teljes elismerés illeti. A művészek a vasárnap reggeli vonattal Galicziába utaztak, ahonnan rövid idő múlva külföldre mennek hangversenykörútra.

TÁVIRATOK.

Riasztó hírek a királyról.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti tőzsdén ma reggel a király egészségi állapotáról riasztó hírek terjedtek el, úgy hogy egyes értékek 4-5 koronával estek. Dél felé azonban Bécsből a riasztó híreket energikusan megcáfolták s kijelentik, hogy a király egészségi állapota teljesen kifogástalan.

A miniszterelnök állapota.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök állapota állandóan javul. Az orvosok ma levették szeméről a kötetést s megállapították, hogy a miniszterelnök szemüveg nélkül is igen jól lát. Ma az angol külügyi hivatal is érdeklődött táviratilag a miniszterelnök hogyléte felől.

Az olasz-török háború.

Budapest, január 8. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Konstantinápolyból jelentik, ottani hivatalos körök szerint az olasz igények alapján a békéről szó sem lehet.

Egy másik konstantinápolyi jelentés szerint Dermanál a török-arab egyesült csapatok megtámadták az olasz hadállásokat. Az ütközet rendkívül véres volt s a törökök 130 halottat 36 sebesültet veszítettek. Az olaszok vesztesége meghaladja a törökökéket, de hogy mennyi, azt nem lehet megállapítani, mert az olaszok halottaikat és sebesülteiket magukkal vitték.

A tabáni postarablás.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata) A budapesti esküdtsek ma kezdte el tárgyalni a múlt évi augusztus 11-én Tabánban elkövetett postarablás tetteinek Horváth Pálnak és Pálinkás Györgynek bűnügyét. Horváth azzal védekezett a mai tárgyaláson, hogy a rablásra Pálinkás beszélt rá s ő a rablott 1700 koronából csak 60 koronát kapott. Pálinkás viszont azt mondja, hogy együtt eszelték ki a rablást s az 1700 koronából ezret elvesztett, a többin megosztottak. A ráeső pénzzel ő Bécsbe ment s ott elmulatta. A vádlottakat szembesítették s mindegyik megmaradt állításai mellett. Délután a tanukat hallgatják ki. Ítélet csak késő este lesz.

Családi dráma.

Budapest, január 8. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, ott tegnap borzalmas családi dráma történt. *Stubertwald* Alfréd ottani gyáros felesége ugyanis a gyáros egyik fiatal alkalmazottjával megszökött s a gyáros erre elkeseredésében agyonlőtte két leánygyermekét, azután pedig magát.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, Páristól tíz kilométernyire két személyvonat összeütközött aminek következtében 6 utas meghalt, 12 súlyosan megsebesült.

Öngyilkos főkönyvelő.

Budapest, január 8. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Szegedről jelentik, *Sziklai Jenő* gyufagyári főkönyvelő agyonlőtte magát. Tettének okául bérzei veszteségeit mondják.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata január 5.

Buza (áprilisra)	23.42
Buza (májusra)	—
Rozs (áprilisra)	20.64
Zab (áprilisra)	19.30
Tengeri (májusra)	17.02

Felelős szerkesztő: Somfai János.

11339—1911. tkvi szám. 1.1

Árverési hirdetés és feltételek

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Torontálmegyei takaré- és hitelbank nagybecskereki cég végrehajtónak özv. Lőrincz Józsefné és társai ellen 12000 korona tőkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyében, továbbá az ezennel csatlakozottnak kimondott Gurre Ferenc budapesti lakos, ugy a Begaszentgyörgyi köz-égi takarékpénztár mint egyéni cég követelésének kielégítése végett is az árverést eirendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Ittvárnok község 167. sz. tkvben A. I. 1. sor 152—215/a/1/a/14 1. hrsz. 5 hold 592 négyszögöl területű szántóból az azon levő cselédház és gőzmalomból Lőrincz Józsefet megillető 1/5-öd rész jutaléka 640 korona és az ugyanazon tkvben A. I. 1. sor 152—215/a/1/a/14/1. hrsz. 5 hold 592 négyszögöl területű szántó, cselédház és gőzmalomból Fejes Antalt megillető 1/5 rész jutaléka 640 korona kikiáltási árban az 1912. évi január hó 25. (huszonöt) napján délelőtti 10 órakor Ittvárnok községében megartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitűzött birtok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles, nem kötelesek bánatpénzt letenni

az 1889 : XXX. t.-c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1892 évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezetben a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelyen az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi iratárában, Nagybecskerek városházánál és Ittvárnok községében megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1911. évi 23. napján.

Rektorisz, kir. tvsz. bíró.

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szálló.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szállót esetleg két parcellában is eladják. —

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 472—x 30

Rámpás

dr Brájer Lajos szállójéból

literje 36 krajcár

Kapható: Zápolya utca 1. szám alatt a ház mesternél.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1911. évi okt. hó 1-ső napjától.

ERKEZIK.

Nagybecskerek pályaudvarra.

	óra	perc
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt	9.28	
Pancsováról délután	5.15	
Budapest—Szegedről reggel	6.32	
Budapest—Szegedről délután	5.04	
Szegedről délelőtt	9.42	
Budapest—Nagykikindáról este	9.45	
Szécsányból este	6.40	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.

Zsomb—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8.15
Módosról reggel	6.30
Pancsováról reggel	8.10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.11
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.40

INDUL.

Nagybecskerek pályaudvarról.

Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	7.15
Szeged—Budapestre délelőtt	10.03
Szeged—Budapestre este	7.21
Szegedre délután	1.12
Nagykikinda—Budapestre reggel	5.30

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.

Zsombolya—Temesvár—Versec délután	4.15
Temesvár—Versec—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3.33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.31
Zsombolyára délelőtt	11.00

Egy jó forgalmu

kávéház, korcsma és fogadó

Torontálmegye székhelyén, házzal és teljes berendezéssel együtt családi okok miatt

jutányosan eladó.

A ház a piac-téren fekszik, hol hetenkint 3-szor piac és 5 országos vásár van.

Cím megtudható

e lap kiadóhivatalában.

Nincs többé

köhögés, fejfájás, reuma, csúz, köszvény, isziász, kolera és más ragályos fertőzés,

1042—x 10

mert van „BOROLIN”

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan.

A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fillér, a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolinsónak 2 korona, a Borolin házi-szappannak darabonként 30 fillér és a piperezszappannak 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főraktár Nagybecskereken Deutsch Márton fűszerkereskedésében.

Központi főraktár: Budapest, II., Margit-rakpart 45 sz.

Hirdetmény.

Adóügyekben jártas egyén *azonnali belépéssel* 2 havi időtartamra 4 korona napidíj mellett alkalmazást talál.

Nagytárnok, 1912. évi január hó 2-án.

3.3 Röhling Ferenc, jegyző.

7531—1911. tkvi szám. 1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Franz Zoltán nagybecskereki ügyvéd által képviselt Nagybecskereki takaré- és előlegegyet részvénytársaság végrehajthatónak Ipszin Milán (Cséda) melencezei lakos és végrehajtást szennvedő ellen 3000 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében, ennek a követelésnek, valamint a dr. Gyenes Viktor ügyvéd nagybecskereki lakos által képviselt Torontáli agrárbank r.-t. nagybecskereki cégnek 1000 kor. és jár.-ból álló követelésének behajtása céljából is, a területén fekvő következő ingatlanok egymint:

1. a melencezei 5127. sz. tkvben A. II. 1—3. sor 4149 1. hrszámu 480 négyszögöl Hadnagyeva unka dülöbéli szántó, 4149/3. hrsz. alatt felvett 3 hold 64 négyszögöl ugyanazon dülöbéli kaszáló, 4700—4701/261. hrsz. 60 négyszögöl Osztrovo dülöbéli szántó 117 korona,

2. ugyanazon tkvben A. III. 1—2. sor 5594/566. hrszámu 1 hold, 5594/567. hrszámu 1 hold Kentra dülöbéli kaszálók 409 korona,

3. ugyanazon sz. tkvben A. 1. sor 5594/584. hrsz. a. felvett 2 hold 841 négyszögöl Kentra dülöbéli szőlő 812 korona kikiáltási árban 1912. évi február hó 19. napjának d. e. 10 órájkor Melenceze községházánál árverés alá fognak bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az áberlandialis maradvány földek

után járó váltásartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt, óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A végrehajtási novella 26. §-a értelmében az ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adható.

Vevő köteles a végrehajtási novella 26. §-a értelmében, ha a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely nyomban folytatandó, részt nem vehet.

A végrehajtási novella 21. §-ában megjelölt árverelők nem kötelesek bánatpénzt letenni, sem kiegészíteni.

Vevő köteles a vételár 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a törökbecsei m. kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltétel többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság irattárában és Melenceze községházánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsen, 1911. évi december hó 6-án. A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Wagner s. k., kir. albiró.

Pályázati hirdetmény.

A *szenhuberti* (Torontálmegye) községi három tanítós elemi népiskoláján lemondás folytán üresedésbe jött egyik *tanítói* állásra pályázat hirdettetik a következő évi járandóságokkal: 800, azaz nyolcszáz korona készpénz, négy köbméter kemény tűzifa (készpénzben 32, azaz harminckettő korona), 80, azaz nyolcvan korona fűtési átalány, egynegyed hold pótkert, évi bérjövödelme huszonöt korona, továbbá szabad lakás az iskolaépületben és pedig: 3 padlós szoba, konyha, éléskamra, pince, padlás, istálló és udvar. Fizetési kiegészítést — az 1907. évi 27. törvények alapján — mit a lemondott tanító is élvezett, az iskolafentartó az államtól kér. A pályázótól megkívántatik, hogy kántori képesítésüket mutassák ki, továbbá a német nyelvet is szövegesen és írásban bírják. A megválasztott tanító köteles díjtalanul ezen iskola fiunövédekeit a tornaszatban oktatni, az orgonista teendőiben segédkezni és a kántortanítót akadályoztatása esetén a temetkezéseknél helyettesíteni, mely esetben a végzett funkcióért járandó stólaris jövedelem a helyettesítőt illeti. Sajátkezüleg irt folyamodványok 1912. évi január 20-ig „Iskolaszék Szenthubert“ (Torontál) küldendők.

Irodaszolga

azonnali belépésre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

x4

Извештај.

На другу редовну главну скупштину Банке последника српско-итебејског пашњака д. д. која ће се одржати 22-ог јануара 1912. год. у 9 часова пре подне у заводским просторијана

ДНЕВНИ РЕД:

1. Поднашање рачуна за 1911. год. и извештај управе.
2. Извештај надзорног одбора.
3. Донашање закључка о установљењу билансије и о подела чисте добити.
4. Давање опроснице управи и надзорном одбору.
5. Бирање подпредседника
6. Бирање три члана управе.
7. Бирање надзорног одбора.
8. Бирање правозаступника.
9. Бирање два оверовитеља.

Напомена. У смислу 25. §. основних правила, на скупштини право гласа има само онај деоничар, који деонице три дана пре скупштине у друштвену благајну положи.

Имовина. — Vagyon

Билансија. — Mérlegszámla.

Дуг. — Teher.

Готовина — Pénztár készlet	778	40	Деонице — Részvénytőke	100000	—
Менице у портфељу — Váltó tárczában	222401	40	Улог — Takarékbetét	116687	02
Менице у реесконту. Váltó visszleszámítolásban	115810	—	Реесконт — Visszleszámítolás	115810	—
Дужници по тек. рачуну. — Folyószámlák	6263	70	Резервни фонд — Tartaléktőke	4621	11
Основни трошак — Alapítási költség	477	78	Пашњак — Legelő	164	50
Вредносни папири — Értékpapírok	530	—	Чиста добит — Tiszta nyereség	8978	65
	346261	28		346261	28

Губитак. — Veszteség. Рачун губитка и добитка. — Nyereség- és veszteség-számla. Добитак. — Nyereség.

Трошак — Költségek	2500	41	Камата — Váltókamatok	22911	66
Реесконтна камата — Visszleszámítolási kamat	5313	84	Провизија — Provizio	212	48
Камата на улог — Betét kamat	4807	46			
10% порезе на кам. улога — 10% adó betét kam.	481	16			
Држ. пореза — Adók	1042	62			
Чиста добит — Tiszta nyereség	8978	65			
	23124	14		23124	14

У Горњемитебеју 1911. дец. 31.

Бока Раић, с. р. Шпира Раић, с. р. Милован Петровић, благајник, управитељ, председник књиговођа.

Милош Мркишић, Милош Станковић, Жива Радин, Стеван Радловић, Милош Пушкаш, Тоша Црњански, Јоца Рајкић, сви своје-ручно.

Главне смо књиге са споредним сравнили и у реду нашли.

У Горњемитебеју 1912. јануара 2-ог.

Надзорни одбор: Велемир Рајкић, с. р. Стеван Секулић, с. р. Жарко Михајловић, с. р. Паја Бољач, с. р. председник

Келт Фелсоиттебен 1912. децембер hó 31.

Raics Gyoka, s. k. Raits Spira, s. k. Petrovits Milovan, s. k. penztarnok. igazgató-elnök. könyveő.

Mrkšits Milos, s. k. Sztanov Milos, s. k. Radin Zsiva, s. k. Radlovanski Sztevan, s. k. Puskás Milos, s. k. Czrnjanski Tosa, s. k. Raits Jozsa, s. k.

A fő és mellékkönyvekkel összeegyeztetttük és rendben találtuk. Kelt Felsőitteben 1912. évi január hó 2-án.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Raits Velimir, s. k. St. P. Szekulits, s. k. Mihajlov Zsárko, s. k. Bolyocz Paja, s. k. enők.

Nagy ujdonság az Enyveshát fényképüzemében.

Megkezdjük a levelező-lapok készítését re-tousált csinos kivitelben

6 drb levelező-lap 1 korona, újévi üdvözlőkre legalkalmasabb.

A mai felvételek másnap este 7-kor érkezők. A napról-napra mindjobban kedvelt kis képeket **12 drb 30 kr.** rövid ideig még készítjük, kívánatra B. u. é. k. felirattal.

Borult idő semmi befolyással nincs a felvételekre, mert azok villanyárammal készülnek.

Műterem: **Rinizsi utca, Közgazdasági bank épületében.**

Nyitva: reggel fél 9-től 12-ig, d. u. fél 2-től fél-ig.
1238—20.14

Nagytőszeg község előljárósága.

23—1912. szám. 24—1.1

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a községi szegény- és árvaház-alap tulajdonát képező *koresma épület* 1912. évi január 17-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen Nagytőszeg község házájánál 1915. január 31-ig terjedő 3 évre bérbeadatik.

Árverelni szándékozó köteles 100 kor. bánatpénzt az árverés megkezdése előtt a községi előljáróságnál letenni.

Közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a nagytőszegi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Nagytőszegen, 1912. évi január hó 7-én.

Judit Károly,
h. jegyző.

Mayer Mihály,
bíró.

1095. Bvk. 1911. sz.

18—1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1911. évi 12330. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1911. évi V. 1687. számú végzése folytán Szerbittebei legelőbirtokosok bankja r-t. javára 680 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1911. évi december hó 7. napján lefoglalt és 1400 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken, a m. kir. törvényház árverési termében földszint 25. sz. a. leendő megtartására határidőül **1912. évi január hó 31. napjának délután 10 órája** kitzetlik, az 1911. évi V. 1678. 2. szám alatt kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 14 drb részvény

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett: Szerbittebei legelőbirtokosok bankja r-t. 900 korona.

Nagybecskereken, 1912. évi január hó 4. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

1042 Bvk. 1911. sz.

17—1.1

Árverési hirdetmény.

Az aussigi cs. kir. járásbírósnak 1911. Ch. 1230/3. sz. a. és a budapesti VII. ker. kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. X. 2489. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1911. évi V. 1525. és 1526. sz. végzése folytán Georg Schicht A.-G. aussigi és Klein József Adolf budapesti cég javára 119 korona 20 fillér és 200 korona 50 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán 1911. évi november hó 13. napján felülfoglalt és 3361 korona 50 fillerre becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Écskai-utca 13. sz. a. üzletben leendő megtartására határidőül **1912. évi január hó 11. napjának délután 3 órája** kitzetlik, az 1911. évi V. 1525/3. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: vegyes- és fűszeráru cikkek, bolti felszerelvények, szeszes italok, borok, hordók, szappan stbiek.

Nagybecskereken, 1911. évi december hó 14. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Hunyadi-(Fő-)utca 22 a Közgazdasági Bank épületében

Albu és Kalmusz
cégen bankbizományi, kereskedelmi és tudósító irodát nyitottunk és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy

4-4 1/2% - OS

törlesztés jelzálogkölcönöket földre, valamint házalati folyósítatunk a becsérték 80% erejéig, továbbá közvetlenül adás vételket legelőnyösebben.

— Díjtalan fevilágosítással és szakszerű tanácssal készséggel szolgálunk. —

Kiváló tisztelettel **Albu és Kalmusz.**

Szeged—nagykikinda—nagybecskerek egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1912. 0. tober hó 1-től.

Szeged—Károlyháza—Nagybecskerek.													
Oda.	* Motoros-vonat.								Vissza.				
Szv. 4702 I-III	Szv. 4704 I-III	Szv. 4716 I-III	Szv. 4708 I-III	Szv. 4718 I-III	Szv. 4710 I-III	Szv. 4712 I-III	178.	Szv. 4701 I-III	Szv. 4703 I-III	Szv. 4715 I-III	Szv. 4707 I-III	Szv. 4711 I-III	Szv. 4713 I-III
10:15	—	—	5:40 2:15	8:30	8:30	2:40	ind. Budapest nyugoti p. u. (172)	4:05	7:40	7:40	6:25 11:00	11:00	7:15
9:55	—	4:35	—	9:25	1:10	1:55	" Temesvár-Józsefváros (172)	12:11	1:50	6:04	6:04	9:25	8:25
12:22	—	8:20	1:15	—	—	4:45	" Szeged-Rókus	—	10:30	2:21	3:45	6:25	5:25
1:55	4:50	9:40	12:22	2:20	3:12	6:20	ind. Szeged (163, 172)	7:15	10:02	12:50	2:38	4:35	5:56
2:00	4:55	9:45	12:27	2:25	3:17	6:25	Ujszeged	7:10	9:58	12:45	2:33	4:31	5:51
2:07	5:04	9:53	12:34	2:33	3:24	6:33	erk. Szőreg (172)	7:02	9:49	12:35	2:25	4:25	5:41
2:08	5:05	9:54	12:38	2:34	3:25	6:34	ind. Ó- és Ujszentiván	7:05	9:39	12:33	2:23	4:24	5:39
2:15	5:14	10:00	12:46	2:41	3:35	6:42	Vedresháza 3. sz. örház	6:52	9:33	12:27	2:15	4:17	5:30
2:20	5:21	10:05	12:51	2:46	3:42	6:47	Gyála	6:46	9:27	12:21	2:10	4:11	5:23
2:26	5:29	10:10	12:59	2:53	3:51	6:54	Szerbkeresztur	6:38	9:21	12:16	2:03	4:05	5:15
2:33	5:37	10:16	1:06	3:00	3:59	7:01	Kupuszina	6:29	9:14	12:11	1:55	3:59	5:06
3:00	5:48	10:25	1:13	3:10	4:10	7:11	Törökkanizsa	6:16	9:04	12:00	1:41	3:48	4:54
3:14	6:22	10:53	1:46	3:43	4:43	7:28	Szanád	6:04	8:56	11:52	1:37	3:40	4:43
3:24	6:34	11:01	2:56	4:58	5:58	7:50	Csóka	5:58	8:35	11:32	1:14	3:20	4:20
3:37	6:49	erk.	2:09	5:11	6:11	8:03	Tiszasszentmiklós	5:52	8:25	11:23	1:04	3:10	4:12
3:51	7:05	—	2:24	5:29	6:29	8:21	Padé	5:48	8:12	—	12:51	—	3:59
4:05	7:20	—	2:39	5:44	6:44	8:36	Esztermajor	4:52	7:58	—	12:37	—	3:45
4:15	7:33	—	2:52	5:55	6:55	8:47	Bocsár	4:47	7:43	—	12:22	—	3:31
4:25	7:43	—	3:04	6:05	7:05	8:57	erk. Károlyháza (174)	4:46	7:32	—	12:13	—	3:21
5:54	8:11	—	4:14	—	—	10:31	ind. Nagyikinda (174)	4:03	7:21	—	12:01	—	3:09
3:51	—	Szv. 4706 I-III	2:25	—	Szv. 4714 I-III	7:11	erk. Nagyikinda (174)	6:28	—	11:00	—	2:25	7:11
4:40	7:53	—	3:19	—	8:01	—	ind. Károlyháza (174)	8:33	—	12:42	—	—	10:31
4:49	8:03	—	3:28	—	8:10	—	Beodra	—	7:13	—	11:45	—	9:14
4:59	8:12	—	3:37	—	8:19	—	Vinczeér	—	7:05	—	11:33	—	9:05
5:27	8:42	—	4:04	—	8:45	—	Törökbecse-Aracs	—	6:57	—	11:29	—	8:58
5:45	8:59	—	4:21	—	9:02	—	Kumán	—	6:38	—	11:10	—	8:39
6:01	9:03	—	4:35	—	9:16	—	Melencze	—	6:14	—	10:47	—	8:08
6:17	9:28	—	4:50	—	9:31	—	Elemér	—	6:01	—	10:34	—	7:55
6:32	9:42	—	5:04	—	9:45	—	erk. Nagybecskerek (173, 179)	—	5:45	—	10:18	—	7:39
12:09	—	—	10:51	—	—	—	ind. Pancsova (179)	—	5:30	—	10:03	—	7:24
—	—	—	—	—	—	—	erk. Pancsova (179)	—	—	—	—	—	12:5

Nagyikinda—Károlyháza.									
Oda.	* Motoros-vonat.								Vissza.
Vv. 4812 I-III	Szv. 4802 I-III	Szv. 4804 I-III	Szv. 4806 I-III	Szv. 4808 I-III	174.	Szv. 4:01 I-III	Szv. 4:03 I-III	Szv. 4:05 I-III	Vv. 4811 I-III
8:10	—	—	8:15	2:40	ind. Budapest nyugoti pályaudvar (172)	1:25	12:57 7:40	6:35	7:15
—	—	4:36	9:25	1:15	" Temesvár-Józsefváros (172)	7:36	12:41	1:50	—
—	3:51	6:26	11:00	2:25	ind. Nagyikinda (158, 170, 172)	5:45	8:23	12:42	4:04
—	4:14	6:48	11:20	2:45	erk. Váalom	5:25	8:03	12:22	3:44
—	4:30	7:03	11:34	2:59	erk. Károlyháza (178)	5:10	7:48	12:07	3:29
—	10:02	10:02	2:38	5:56	erk. Szeged (178)	—	4:50	—	12:22
—	6:32	9:42	—	5:04	" Nagybecskerek (178)	1:55	5:30	—	6:20
—	12:09	—	—	10:51	" Pancsova (178, 179)	—	—	—	7:24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	12:5

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.